

(สำเนา)

ระเบียบกรมป่าไม้
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการอนุญาตให้ทำประโยชน์และอยู่อาศัย
ภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. 2530

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 ทวิ และมาตรา 16 ตริ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 อธิบดีกรมป่าไม้ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการอนุญาตให้ทำประโยชน์และอยู่อาศัยภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2530”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2530 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

3.1 “ป่าเสื่อมโทรม” หมายความว่า พื้นที่ป่าในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมดหรือบางส่วนที่ไม่มีค่าที่มีลักษณะสมบูรณ์เหลืออยู่เป็นส่วนน้อยและป่านั้นยากที่จะกลับฟื้นคืนดีได้ตามธรรมชาติ โดยมีลูกไม้ขนาดสูงเกิน 2 เมตรขึ้นไป ขึ้นกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ไม่เกินไร่ละ 20 ต้น หรือมีไม้ขนาดความโตวัดโดยรอบลำต้นตรงที่สูง 130 เซนติเมตร ตั้งแต่ 50-100 เซนติเมตร ขึ้นกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ไม่เกินไร่ละ 8 ต้น หรือมีไม้ขนาดความโตเกิน 100 เซนติเมตรขึ้นไป ขึ้นกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ไม่เกินไร่ละ 2 ต้น หรือพื้นที่ป่าที่ไม่มีไม้เข้าหลักเกณฑ์ทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว เมื่อรวมกันแล้วต้องมีจำนวนไม่เกินไร่ละ 16 ต้น

3.2 “เขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ” หมายความว่า เขตป่าเสื่อมโทรมทั้งหมดหรือบางส่วนภายในป่าสงวนแห่งชาติที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดเป็นเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ

3.3 “ไม่มีค่า” หมายความว่า ไม้ที่มีชื่อตามบัญชีที่กรมป่าไม้ประกาศกำหนดให้เป็นไม่มีค่า

3.4 “ไม้ยืนต้น” หมายความว่า พันธุ์ไม้ขนาดใหญ่หรือไม้ที่มีผลและมีอายุยืนนาน สามารถนำเนื้อไม้ไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งไม่รวมถึงไม้ในตระกูลปาล์ม

3.5 “พืชควบ” หมายความว่า พืชที่ปลูกในสวนป่าควบคู่กับพันธุ์ไม้ที่ปลูก

ข้อ 4 ให้อธิบดีกรมป่าไม้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัย ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมป่าไม้ให้เป็นที่สุด

หมวด 1

การขออนุญาต

ข้อ 5 เมื่อได้มีการประกาศเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติป่าใดแล้ว ให้ป่าไม้ เขตท้องที่ประกาศให้ผู้ที่ได้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ที่ประสงค์ จะทำประโยชน์และอยู่อาศัยต่อไปในพื้นที่ที่ได้ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่แล้วนั้น ให้ยื่นคำขอ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบ ชส. 1 ก ท้ายระเบียบนี้ พร้อมด้วยหลักฐานที่ระบุไว้ในแบบคำขอ ดังกล่าวตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้ในประกาศ

ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตได้ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่เกินยี่สิบไร่ และประสงค์จะขออนุญาตปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นในพื้นที่ที่ตนเคยทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติเป็นการเพิ่มเติมในเนื้อที่ส่วนที่เกินยี่สิบไร่ โดยพิสูจน์ ให้เห็นว่าตนมีความสามารถและมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จะปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นตามที่ขอเพิ่มนั้นได้ ให้ยื่นคำขอตามแบบ ชส. 1 ข ท้ายระเบียบนี้ไปพร้อมกันด้วย

การประกาศตามวรรคแรก ให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหมู่บ้านท้องที่นั้น หากเป็นการ สมควรจะประกาศโดยวิธีอื่นอีกด้วยก็ได้

หมวด 2

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต

ข้อ 6 ผู้ขออนุญาตต้องเป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- 6.1 มีสัญชาติไทย
- 6.2 บรรลุนิติภาวะแล้ว และเป็นหัวหน้าครอบครัว
- 6.3 ต้องเป็นผู้ที่ได้ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ที่ขอลูกแล้ว ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2525 และยังคงทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยต่อเนื่องจนถึงวันที่ประกาศกำหนด

บริเวณดังกล่าวเป็นเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ

หมวด 3

ลักษณะพื้นที่ที่จะอนุญาต

ข้อ 7 พื้นที่ที่จะขออนุญาตให้ทำประโยชน์และอยู่อาศัยในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ จะต้องมียุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

- 7.1 เป็นพื้นที่ที่ได้ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่แล้ว
- 7.2 ไม่เป็นพื้นที่ป่าซึ่งใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการป่าไม้
- 7.3 ไม่อยู่ในพื้นที่ป่าที่มีสภาพเป็นต้นน้ำลำธาร ชั้น 1A ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2528 และตามที่คณะรัฐมนตรีจะได้มีมติต่อไปด้วย
- 7.4 ไม่เป็นบริเวณที่มีทิวทัศน์สวยงามอันควรรักษาไว้
- 7.5 ไม่เป็นพื้นที่ซึ่งได้ทำการปลูกสร้างสวนป่า หรือได้รับอนุมัติโครงการสำหรับปลูกป่าระยะ 5 ปีไว้แล้ว

หมวด 4

การสำรวจข้อมูลและตรวจสอบพื้นที่

ข้อ 8 ให้ป่าไม้เขตสำนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับ 4 ขึ้นไป เป็นหัวหน้าควบคุมรับผิดชอบในการรับคำขอ สำรวจข้อมูล และตรวจสอบพื้นที่แต่ละคำขอในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าควบคุมรับผิดชอบดังกล่าว รวบรวมคำขอตามแบบ ชส.1 ก และแบบ ชส.1 ข พร้อมทั้งหลักฐานผลการดำเนินการตามแบบ ชส.2 แบบ ชส.3 ก แบบ ชส.3 ข และแบบ ชส.4 ท้ายระเบียบนี้ รายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงป่าไม้เขต

เมื่อป่าไม้เขตได้รับรายงานตามวรรคแรกแล้ว ให้ตรวจสอบพิจารณาทำความเข้าใจประกอบ และแจ้งจังหวัดท้องที่เพื่อดำเนินการต่อไป

หมวด 5

การออกหนังสืออนุญาต

ข้อ 9 การอนุญาตให้ทำประโยชน์และอยู่อาศัยต่อไปในพื้นที่ที่ได้ทำประโยชน์

หรืออยู่อาศัยอยู่แล้วในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

9.1 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่พิจารณาอนุญาตในจำนวนเนื้อที่ที่ขออนุญาตแต่ละรายไม่เกินสี่สิบไร่ต่อหนึ่งครอบครัว และมีกำหนดเวลาสำหรับการอนุญาตคราวแรกห้าปี

เมื่อผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคแรกได้ทำประโยชน์และอยู่อาศัยในที่ดินนั้นโดยปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตแล้ว ในการขออนุญาตคราวต่อ ๆ ไป ให้พิจารณาอนุญาตมีกำหนดเวลาคราวละไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่เกินสามสิบปี

9.2 การอนุญาตคราวแรกให้ใช้หนังสืออนุญาตให้ทำประโยชน์และอยู่อาศัยในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ตามแบบ สทก.1 ก ทำระเบียบนี้ การอนุญาต คราวต่อๆ ไปให้ใช้หนังสืออนุญาต ตามแบบ สทก. 2 ก ทำระเบียบนี้ หากมีเงื่อนไขที่ผู้อนุญาต กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติเพิ่มเติม ให้ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตด้วย

9.3 ให้ผู้ได้รับอนุญาตคราวแรกได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาต สำหรับคราวต่อ ๆ ไปให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

ข้อ 10 การอนุญาตให้ทำการปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นในพื้นที่ที่ได้ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่แล้วในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติเพิ่มเติมจากที่ได้รับอนุญาตตามข้อ 9 มีหลักเกณฑ์ดังนี้

10.1 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่พิจารณาอนุญาตในจำนวนเนื้อที่ที่ขออนุญาตแต่ละรายไม่เกินสามสิบห้าไร่ต่อหนึ่งครอบครัว และมีกำหนดเวลาคราวละไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่เกินสามสิบปี

10.2 การอนุญาตให้ใช้หนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ตามแบบ สทก.1 ข ทำระเบียบนี้ หากมีเงื่อนไขที่ผู้อนุญาต กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติเพิ่มเติม ให้ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตด้วย

10.3 ค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาต ให้เรียกเก็บตามกฎหมายกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

ข้อ 11 ผู้ได้รับอนุญาตตามข้อ 10 จะต้องทำการปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตตามแนวทางและวิธีการที่กรมป่าไม้กำหนด

ข้อ 12 ถ้าผู้ได้รับอนุญาตประสงค์จะขอทำไม้ที่ได้ปลูกขึ้นภายในที่ดินที่ได้รับอนุญาตตามข้อ 9 และข้อ 10 เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ให้ยื่นเรื่องราวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่ออนุญาตให้ทำไม้นั้นโดยไม่ต้องชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า

ข้อ 12 ถ้าผู้ได้รับอนุญาตประสงค์จะขอทำไม้ที่ได้ปลูกขึ้นภายในที่ดินที่ได้รับอนุญาตตามข้อ 9 และข้อ 10 เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ให้ยื่นเรื่องราวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่ออนุญาตให้ทำไม้ขึ้นโดยไม่ต้องชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า

หมวด 6 การสืบสิทธิและหน้าที่

ข้อ 13 ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตตามข้อ 9 และข้อ 10 แล้วแต่กรณีถึงแก่ความตาย ให้ผู้สืบสิทธิและหน้าที่ของผู้ได้รับอนุญาต ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตระบุไว้เป็นหนังสือตามแบบ ชส.4 ทำระเบียบนี้ ที่ประสงค์จะอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตนั้นต่อไป ยื่นคำขออนุญาตตามแบบ ชส.1 ก ต่อนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ได้รับอนุญาตถึงแก่ความตายพร้อมกับแสดงหลักฐานมรณบัตรของผู้ได้รับอนุญาตที่ถึงแก่ความตายประกอบคำขออนุญาตด้วยและหากจะทำการปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นต่อไปในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเพิ่มเติมเพื่อการปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบ ชส.1 ข ในคราวเดียวกัน

ข้อ 14 เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่ ได้รับคำขออนุญาตตามข้อ 13 ให้เสนอคำขอดังกล่าวต่อจังหวัด แล้วให้จังหวัดส่งเรื่องให้ป่าไม้เขตท้องที่ตรวจสอบและพิจารณาให้ความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตต่อไป

หมวด 7 การเพิกถอนหนังสืออนุญาต

ข้อ 15 ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดหรือไม่ประสงค์จะทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยต่อไปในที่ดินที่ได้รับอนุญาต ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดท้องที่เป็นผู้พิจารณาเพิกถอนหนังสืออนุญาต แล้วปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหมู่บ้านท้องที่นั้น พร้อมกับแจ้งให้ผู้ได้รับอนุญาตนั้นทราบ

บทเฉพาะกาล

ข้อ 16 บรรดาหนังสืออนุญาตให้ได้รับการผ่อนผันให้มีสิทธิทำกินชั่วคราวในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ครั้งที่ 1) เรียกว่า สทก.1 ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่

396/2524 ลงวันที่ 14 กันยายน 2524 ที่ออกให้แก่บุคคลใดไปแล้วก่อนประกาศบริเวณที่อยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ของบุคคลนั้นเป็นเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ให้ถือว่าเป็นการอนุญาตคราวแรกตามระเบียบนี้ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการอนุญาตและบุคคลนั้นได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน สทก.1 หากบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตมีความประสงค์จะทำประโยชน์และอยู่อาศัยต่อไปให้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตตามแบบ สทก. 2 ก ในระเบียบนี้ให้แก่บุคคลนั้น แล้วให้เรียกเก็บ สทก. 1 เข้าเรื่องไว้เป็นหลักฐานต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2530

(ลงนาม) ชำนิ บุณโยภาส
(นายชำนิ บุณโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้